



Forțe proaspete și tinere în echipa de formatori sindicali >>> p.3



PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA



Partenerii sociali din construcții au semnat Convenția colectivă >>> p.4



Sindicatelor propun modificări la proiectele de legi din domeniul bugetar

„Banii ar trebui să urmărească pacientul, nu prestatorul de servicii, și atunci multe probleme s-ar soluționa

Galina MUNTEANU

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) pledează pentru majorarea cheltuielilor de recuperare a sănătății prin tratament balneosanatorial și reabilitare pentru persoanele asigurate, majorarea cheltuielilor pentru odihna de vară a copiilor, dar și majorarea ajutorului de deces.

Sunt doar câteva dintre propunerile pe care le-au înaintat sindicaliștii recent, în

cadru ședinței Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective (CNCNC), unde s-a discutat pe marginea proiectului de Lege a bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2024, celui al fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, precum și majorarea salariului minim pe țară.

În mod tradițional, CNSM a venit cu mai multe propuneri de îmbunătățire a acestora. Astfel, sindicaliștii au propus ca la elaborarea proiectului de Lege a bugetului asi-

gurărilor sociale de stat pentru anul 2024 să fie majorate cheltuielile de recuperare a sănătății prin tratament balneosanatorial și reabilitare pentru persoanele asigurate, acestea urmând să fie stabilite în mărime de 80 de milioane de lei.

De menționat că, din anul 2014, suma alocațiilor pentru tratamentul balneosanatorial al salariaților rămâne constantă (30 mln. lei), iar costul mediu al unui bilet de tratament este în creștere: în anul 2018 a constituit 5507 lei, iar în anul 2023 e de

8737 de lei (cu 58% mai mult). Suma cheltuielilor respective nici pe departe nu asigură recuperarea capacității de muncă a celor circa 700 de mii de salariați care contribuie la formarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Mai mult, CNSM a propus instituirea finanțării din fondul pentru măsuri de profilaxie a cheltuielilor pentru procurarea biletelor de tratament balneosanatorial, în valoare de 50 de milioane de lei.

>>> p.2

2023 ABONAREA CONTINUĂ

DRAGI CITITORII!

Sperăm foarte mult să rămănem împreună și în 2023, fiindcă doar astfel putem face o publicație de calitate.

Abonament: 1 lună - 25,80 lei; 3 luni - 77,40 lei; 12 luni - 283,80 lei.



Reuniune tripartită

Sindicatetele propun modificări la proiectele de legi din domeniul bugetar

(Continuare din p. 1)

De asemenea, sindicaliștii au solicitat personalizarea pe un cont individual al asiguratului a sumelor primelor medicale în formă de contribuție procentuală ce depășesc suma de 12636 de lei, care va putea fi utilizată pentru achitarea serviciilor și investigațiilor medicale sau pentru procurarea medicamentelor.

Membrii de sindicat semnaleză că, deseori, asigurații sunt nevoiți să aștepte o perioadă îndelungată efectuarea unei investigații la aparate performante sau intervenții chirurgicale (de exemplu: protezare, oftalmologie, cardiologie etc) și se adresează la instituții medico-sanitare publice sau private pentru a efectua procedura necesară. În acest sens, propunem amendarea legislației, prin care să fie prevăzut ca, în cazul în care persoana a fost inclusă în lista de așteptare pentru intervenție sau investigație, dar între timp a efectuat-o cu banii săi, acestea să-i fie compensată suma aferentă serviciului contractat în limita costului prevăzut în Programul unic de asigurare obligatorie de asistență medicală, a relevat Igor Zubcu, președintele CNSM.

Finanțarea a rămas aceeași, de 30 de milioane de lei anual

„Noi am făcut o analiză a evoluției situației din 2018 până în 2023. Finanțarea a rămas aceeași, de 30 de milioane de lei anual, dar numărul de bilete s-a redus aproape la jumătate. Din cauză că s-au majorat costurile, serviciile. Rugămintea noastră este să luăm în calcul acest lucru, pentru că e vorba de salariații care muncesc, și de fapt că pentru îmbolnăvirile care sunt se cheltuiește mai mult decât ar fi cazul să plătim pentru un tratament balneosanatoriu. În opinia noastră, s-ar cere o dublare a acestei sume”, a spus, în cadrul ședinței, Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM.

Totodată, sindicaliștii au mai propus ca la elaborarea proiectului de Lege a bugetului de stat pentru anul 2024 să fie majorate cheltuielile pentru odihna de vară a copiilor și stabilite în mărime de 20 de milioane de lei, pentru a acoperi rata inflației și numărul copiilor care își fortificau sănătatea în anul 2018.

„Anual se alocă doar nouă milioane de lei, iar cifrele ne arată că numărul de bilete s-a diminuat de două ori. Ar fi bine ca să menținem capacitatea instituțiilor, ca anual să fie cel puțin același număr de copii care să se odinească în taberetele pentru copii”, a mai adăugat Sergiu Sainciuc.

„**E nevoie de mai mulți bani pentru asigurarea persoanelor neangajate**

Cât privește proiectul Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul viitor, CNSM propune majorarea transferurilor de la bugetul de stat pentru asigurarea persoanelor neangajate prevă-



zute la art. 4, alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, pentru care Guvernul are calitatea de asigurat, pornind de la numărul de persoane neangajate pentru care Guvernul are calitatea de asigurator (la data de 31 decembrie a anului precedent anului de gestiune) și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, calculată în sumă fixă pentru anul 2024, în mărime de 12636 de lei.

„Conform Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM) pe anul 2023, veniturile din primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, achitate de către angajați, constituie 50,2% în totalul veniturilor FAOAM (7,3 miliarde de lei, conform rectificării FAOAM pe 2023), iar ponderea transferurilor de la bugetul de stat pentru asigurarea persoanelor neangajate - 46,2% în 2023 (6,7 miliarde lei, conform rectificării propuse la FAOAM în 2023). În timp ce ponderea persoanelor angajate în total persoane asigurate în cadrul FAOAM a constituit 34,6% din totalul persoanelor asigurate (850107 persoane), comparativ cu 61,5% - asigurate de către Guvern (1513024 de persoane).

Deși sunt aproape de două ori mai puțini decât persoanele neangajate, lucrătorii plătesc pentru sănătate cu 600 mln. de lei mai mult decât achită Guvernul pentru cei pe care e obligat să-i asigure.

Efectuând un calcul, rezultă că o persoană angajată asigurată (indiferent de durata contractului de muncă sau de durata perioadei de muncă pe parcursul anului) va achita circa 8587 lei anual (pornind de la 850107 persoane asigurate - raportul CNAM pe 9 luni ale anului 2023). Pe când Guvernul, pentru asigurarea unei persoane neangajate, va achita doar 4428,22 lei (pornind de la 1513024 de persoane - raportul CNAM pe 9 luni din 2023) sau de două ori mai puțin”, a menționat Igor Zubcu.

Guvernul a transferat doar 49,4% din suma aprobată pe anul 2023

Conform Raportului privind executarea FAOAM la ziua din 30.09.2023, publicat de CNAM, pentru nouă luni ale anului curent, Guvernul a transferat doar 49,4% din suma aprobată pe anul 2023 pentru asigurarea persoanelor neangajate, în timp ce primele achitate de către salariați au fost executate în mărime de 75%.

„Drept urmare, constatăm o subfinanțare de la bugetul de stat pentru primele 9 luni ale anului, or, transferurile pentru asigurarea persoanelor pentru care Guvernul are calitatea de asigurator urmau să constituie cel puțin cinci miliarde de lei sau cu 1,7 miliarde de lei mai mult decât au fost executate. În context, propunem modificarea art. 9 din Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală prin substituția sintagmei „reprezentând suma aprobată a transferurilor din bugetul de stat în fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală pentru anul precedent, indexată cu indicele prețurilor de consum

acestui în mărime de 5000 de lei pentru corelarea cu cheltuielile minime pe care le suportă membrii familiei în legătură cu decesul unei persoane, mai cu seamă că cuantumul acestuia nu a fost modificat din anul 2013. Reprezentanții sindicatelor au cerut o previzibilitate și la indexarea pensiilor, dar și la majorarea salariilor cadrelor didactice.

Un proces mai transparent, mai organizat

La rândul său, ministrul Muncii și Protecției Sociale, Alexei Buzu, a menționat că aceste proiecte de legi sunt la etapa discuțiilor, nu sunt definitivitate și că toate propunerile vor fi luate în calcul.

„Partea bună e că, inclusiv în acest an, pe documentele de buget, de politică fiscală, vom avea un proces mai transparent, mai organizat, va fi mai mult loc pentru discuții. De aceea, vă încurajăm să studiați toate documentele și să veniți cu propuneri de îmbunătățire”, a menționat Alexei Buzu.

Ceea ce ține de subiectul privind majorarea salariului minim pe țară, care a figurat și el pe ordinea de zi a ședinței CNCNC, reprezentanții Ministerului Muncii și Protecției Sociale au precizat că Guvernul va elabora în timpul apropiat un plan de măsuri pentru următorii trei ani, în urma consultărilor cu partenerii sociali. Anterior, dar și în ședința din săptămâna precedentă, sindicaliștii au reiterat necesitatea majorării salariului minim pe țară. CNSM propune ca acesta să fie de 5850 de lei și au făcut trimitere la Directiva Parlamentului European și a Consiliului UE, care spune că salariile minime adecvate în Uniunea Europeană prevăd că salariul minim în fiecare țară trebuie să fie de cel puțin 50% din salariul mediu. În cazul Republicii Moldova, referința de 50% din salariul mediu prognozat pentru anul 2023, de 11700 de lei, ar fi anume salariul minim cerut de sindicate - 5850 de lei.

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Scoala vieții

Forțe proaspete și tinere în echipa de formatori sindicali

Pe 2 noiembrie, de Ziua formatorilor sindicali, au fost certificați șase formatori naționali noi, care de acum încolo vor fi ambasadorii muncii decente. Este vorba de Natalia Chihai, Polina Fisticanu, Irina Ciudin, Uliana Culea, Sergiu Suruceanu și Jana Șveț.



constituie un element important, care trebuie să fie conformă cu exigențele actuale ale societății. Necesitatea constituirii unei echipe de formatori a apărut ca urmare a nevoii imperative de formare profesională a sindicaliștilor, de conștientizare de către membrii de sindicat a propriului rol în cadrul organizației și necesitatea de a face

față cerințelor pieței forței de muncă. Formatorii sunt persoanele care ajută, facilitează procesul de dobândire de către adulți a unor noi cunoștințe și abilități, antrenând participanții într-un proces interactiv care dinamizează gândirea, reține atenția și încurajează schimbul de idei și de experiență", a relevat Igor Zubcu.

În 1997, au fost certificați primii 16 formatori, iar ulterior această activitate a devenit una de pregătire profesională, iar în cadrul proiectelor ramurale au fost instruiți și certificați 350 de formatori sindicali. Este o realizare importantă a mișcării sindicale.

În același context, Lilia Franț, vicepreședinte al CNSM, a adăugat că „în anul acesta avem o completare semnificativă, de calitate a rândurilor formatorilor sindicali. Asta bucură, pentru că schimbă randamentul legat de vârstă, o să vină un suflu nou în această echipă frumoasă de formatori sindicali”.

„CNSM dispune de toate condițiile necesare pentru a avea un sistem întreg de formatori naționali care să ducă în mase, la membrii de sindicat, orice informație din domeniul social-economic, de organizare și consolidare a sindicaliștilor”, a relevat Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al Confederației.

Președintele CNSM a propus ca, începând cu anul 2024, să fie instituită Gala formatorilor, idee susținută de toți cei prezenți la eveniment. Prima gală va coincide cu împlinirea a 60 de ani de la fondarea Institutului Muncii.

Natalia HADĂRĂ



Instruire

Sindicaliștii din Căușeni, dornici să-și perfecționeze cunoștințele în legislație

Miercuri, 1 noiembrie curent, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM), reprezentată de Nicolae Sandu, a organizat în raionul Căușeni un seminar de informare pentru circa 65 de activiști sindicali din acest raion.

Din partea CNSM la această activitate au participat Elena Anton, șefa Departamentului organizare, educație și informare, Eugeniu Covrig, șef al Departamentului juridic, Sergiu Iurcu, consilier superior în Departamentul protecție social-economică.

În cadrul acestui seminar, participanților li s-a adus la cunoștință care sunt obiectivele CNSM în cadrul campaniei „Organizația primară - energia mișcării sindicale”, precum și a fost prezentat Ghidul liderului organizației sindicale primare. Astfel, formatorii CNSM au expus succint ideile principale, conținutul capitolelor din ghid, precum: reglementările ce vizează activitatea organizației sindicale; cadrul juridic referitor la raporturile de muncă și drepturile sindicale; drepturile social-economice pe care activiștii sindicali ar trebui să le cunoască

pentru a acorda consultații calificate membrilor de sindicat. De asemenea, formatorii i-au informat pe sindicaliștii prezenți despre modificările făcute pe parcursul anului la cadrul legal din domeniul muncii și protecției social-economice.

Astfel, Eugeniu Covrig a trecut în revistă cele mai importante modificări operate la Codul muncii și ce au obținut sindicatele în procesul de avizare și dezbateri pe marginea proiectelor de amendare a legislației.

Sergiu Iurcu le-a comunicat participanților la activitate despre modificările în domeniul salarizării, al asigurărilor sociale, inclusiv cele care vizează indemnizațiile de care beneficiază salariații, precum și modificările în cadrul sistemului de pensii.

Totodată, participanții au avut posibilitatea de a obține răspunsuri la întrebări și de a clarifica unele situații în care se află uneori. De asemenea, sindicaliștii din teritoriu au venit cu unele sugestii și viziuni privind ce ar trebui să solicite sindicatele și să promoveze la nivel național în cadrul dialogului social și al negocierilor colective.

Cor. VP

Imaginea viitorului

Tinerii sindicaliști din energetică au beneficiat de instruire

Federația Sindicală a Lucrătorilor din Energetică „Sindenergo” a organizat recent Forumul II al tineretului cu genericul „Tinerii membri de sindicat - imaginea și viitorul Federației „Sindenergo”. La forum au participat 40 de tineri, membri de sindicat, din cadrul întreprinderilor SA „Termoelectrica”, SA „Moldelectrica”, SA „RED-Nord” și SA „CET-Nord”.

Victoria Niță, președinta Federației „Sindenergo”, a menționat, în cadrul forumului, că participarea tinerilor în activitățile sindicale le permite să-și facă auzite preocupările, să învețe despre drepturile lor la locul de muncă și îi ajută să găsească soluții la eventualele probleme, fapt care contribuie la promovarea unor medii de muncă mai sigure, mai echitabile și mai inclusive.

Timp de două zile, participanții au fost instruiți de către formatorii Olesea Guzun, psiholog, formator de nivel național, și Eugeniu Covrig, șeful Departamentului juridic al CNSM.

Olesea Guzun a oferit participanților informații referitor la rolul emoțiilor în ac-

tivitatea și performanța profesională; stresul: identificarea și gestionarea provocărilor emoționale; arderea profesională: strategii de prevenire a acesteia.

S-a pus accent pe importanța conștientizării propriei stări emoționale și a nevoilor personale, fapt care contribuie nu doar la creșterea satisfacției personale, dar și a celei profesionale.

În a doua zi, Eugeniu Covrig i-a familiarizat pe participanți cu aspecte teoretice în domeniul raporturilor de muncă, menite să protejeze drepturile și interesele salariaților, membri de sindicat.

Potrivit Federației „Sindenergo”, participanții au manifestat interes față de tematicile discutate, iar la final au exprimat cuvinte de mulțumire formatorilor pentru subiectele interesante și utile care au fost abordate, precum și centrului sindical național-ramural pentru organizarea acestei activități.

Precizăm că forumul respectiv a fost organizat cu susținerea Federației Internaționale a Lucrătorilor din Construcții și Industria Lemnului (BWI).

sindicate.md



Protecția salariaților

Partenerii sociali din construcții au semnat Convenția colectivă pe 2023-2027

Pe 31 octombrie, partenerii sociali din ramura construcțiilor au semnat Convenția colectivă pentru anii 2023 - 2027. Documentul a fost semnat de Andrei Spînu, ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Patronatului din Construcții și Producere a Materialelor de Construcții din Republica Moldova, Pavel Caba, președintele Federației Patronale a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcții „CONDRUMAT”, și Victor Talmaci, președintele Federației Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „SINDICONS”.

Semnarea Convenției colective și-a manifestat speranța că documentul respectiv va contribui la îmbunătățirea situației social-economice din ramura construcțiilor, la combaterea economiei informale, prevenirea accidentelor de muncă, minimizarea migrației forței de muncă, fortificarea parteneriatului social în construcții.



Sub incidența Convenției colective cad angajatorii și salariații din: proiectări; construcții; drumuri; industria materialelor de construcție; mecanizare și transport în construcții; cadastru; industria sticlei; alte activități auxiliare în construcții și industria materialelor de construcție.

Convenția se încheie pe o perioadă de patru ani, în scopul realizării unor acțiuni

comune și concrete privind reglementarea condițiilor de muncă și a salarizării, asigurarea garanțiilor social-economice minime, protecția drepturilor și intereselor legitime prevăzute în Codul muncii, în Legea salarizării și în alte acte normative.

Convenția colectivă stabilește un salariu minim în ramura construcțiilor, pentru prima categorie de calificare, în mărime de

6500 de lei, în creștere cu 1500 de lei față de valoarea precedentă.

Documentul stabilește principiile cu privire la concurența dintre partenerii sociali, politici în domeniul resurselor umane, aspecte cu privire la timpul de muncă și timpul de odihnă, salarizare, securitate și sănătate în muncă, formare profesională, alte prevederi în legătură cu drepturile și obligațiile părților. Contractele colective de muncă de la unitățile din ramură nu vor putea prevedea drepturi sub limitele minime prevăzute în Convenție.

Tot în cadrul evenimentului organizat în incinta Casei Guvernului, Lidia Barbuș, președinta Comitetului sectorial pentru formarea profesională în ramura construcțiilor, a primit din partea Guvernului Diploma de onoare pentru contribuție substanțială la dezvoltarea ramurii prin prisma parteneriatului social, precum și cu prilejul împlinirii a 15 ani de la fondare Comitetului sectorial.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în domeniul construcțiilor, în Republica Moldova, în anul 2022 își desfășurau activitatea 2605 întreprinderi, iar în ramură activau circa 30 de mii de persoane.

sindicat.md

Din teritoriu

Sindicaliștii din Rezina: protecția la locul de muncă, foarte importantă



Reprezentanți ai tuturor sindicatelor care activează în raionul Rezina s-au întrunit, în ultima zi a lunii octombrie, în Palatul raional de cultură „Nicolae Lupov”, la un seminar cu genericul „Securitatea și sănătatea în muncă”, organizat de Vera Platon, reprezentanta CNSM în această unitate teritorial-administrativă.

La seminar au participat 65 de sindicaliști, responsabili pentru securitate și sănătate în muncă la întreprinderi, președinți ai organizațiilor primare ale sindicatelor de ramură din teritoriu, activiști sindicali. Invitatul special al activității a fost Alexandru Pascari, inspector principal de muncă din cadrul Inspectoratului Muncii al Sindicatelor.

În debutul evenimentului, Vera Platon a formulat obiectivele seminarului, informându-i succint pe cei prezenți despre principalele realizări privind protecția salariaților în anul curent. Printre cele mai importante, dânsa a relevat acțiunile întreprinse pentru implementarea Legii nr. 367/2022 cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor, care se axează pe servicii de îngrijire la locul de muncă, de tip familial și servicii individualizate de îngrijire a copilului; privind acordarea indemnizației paternale; referitor la sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar ș. a.

prînse pentru implementarea Legii nr. 367/2022 cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor, care se axează pe servicii de îngrijire la locul de muncă, de tip familial și servicii individualizate de îngrijire a copilului; privind acordarea indemnizației paternale; referitor la sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar ș. a.

Vera Platon a vorbit în cunoștință de cauză și despre actele normative care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2024, vizând indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, plătită din mijloacele angajatorului, care se stabilește indiferent de durata stagiului de cotizare; indemnizația lunară pentru creșterea copilului, care se calculează din venitul asigurat al unuia dintre soți, ceea ce determină un cuantum mai mare al indemnizației lunare pentru creșterea copilului.

Alexandru Pascari i-a informat pe participanții la seminar despre unele aspecte ce țin de securitatea și sănătatea în muncă; atestarea locului de muncă; cercetarea accidentelor de muncă; elaborarea actelor normative la nivel de unitate în domeniul securității și sănătății în muncă; evaluarea factorilor de risc, cu participarea formatorilor de la CNSM.

Sindicaliștii au aflat detalii despre clasificarea și definirea accidentelor, cum ar fi: accidente de muncă; accidente în afara muncii; accident individual, în urma căruia este afectat un singur salariat; accident colectiv, în urma căruia sunt afectați, în același timp, în același loc și din aceeași cauză, minimum doi salariați.

Totodată, ei au fost informați despre modul în care trebuie să procedeze în cazul producerii unui accident. „Fiecare accidentat sau martor ocular este obligat să anunțe imediat despre accidentul produs conducătorul său direct sau oricare conducător superior al acestuia și să acorde, după caz, primul ajutor”, le-a atras atenția Alexandru Pascari.

Participanții la seminar au aflat despre reglementările și cerințele în ceea ce privește securitatea și sănătatea în muncă, obligațiile angajatorului, obligația și drepturile salariaților, utilizarea mijloacelor de protecție individuale și colective, răspunderea pentru încălcarea actelor normative în domeniu ș. a.

La finalul seminarului, a avut loc o sesiune de întrebări și răspunsuri, în timpul căreia cei prezenți au avut posibilitatea să afle de la Alexandru Pascari detalii la chestiunile care îi interesau deosebi.

Sindicaliștii au apreciat calitatea organizării seminarului, importanța temelor abordate, mulțumind formatorului, organizatorilor, specialiștilor, precum și conducerii CNSM pentru suportul financiar și metodic acordat în organizarea evenimentului respectiv.



Ajutor „la contor”

Cetățenii se pot înregistra pentru compensații în sezonul rece

Începând cu ziua de 1 noiembrie și până pe data de 25 a aceleiași luni, este deschisă înregistrarea cetățenilor pe platforma compensatii.gov.md, pentru a beneficia de compensații la energie în sezonul rece. Persoanele care nu vor reuși să depună cererile până pe 25 noiembrie, se vor putea înregistra și mai târziu, însă pentru cererile depuse după data de 25 a lunii, compensațiile vor fi acordate începând cu luna următoare.

Compensațiile vor fi acordate atât sub formă de reducere a costurilor în facturile de energie termică, gaze naturale și energie electrică, cât și sub formă de plată lunară în sumă fixă de 800 de lei, mai mult cu 100 de lei față de anul trecut, când compensația a fost de 700 de lei.

Totodată, numărul beneficiarilor va crește până la 255 de mii, cu aproximativ 54 de mii mai mulți, comparativ cu anul trecut. Anunțul a fost făcut de ministrul Muncii și Protecției Sociale, Alexei Buzu, într-o conferință de presă.

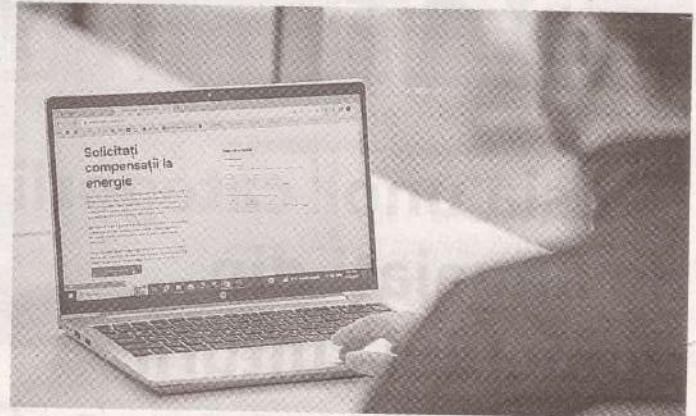
„Compensații mai mari pentru familiile în care sunt persoane cu dizabilități

Mărimea compensației va varia pentru fiecare gospodărie și va fi stabilită în funcție de categoria de vulnerabilitate energetică atribuită. Consumatorii casnici vor fi grupați în șapte categorii de vulnerabilitate energetică: primară, extremă, foarte ridicată, ridicată, medie, scăzută și fără vulnerabilitate.

Potrivit Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în acest an, atribuirea categoriilor de vulnerabilitate va fi mai bine corelată cu cheltuielile de consum ale gospodăriilor, care vor fi diferențiate în funcție de mediul de trai: rural sau urban. Totodată, se va ține cont de prezența în gospodărie a persoanelor cu dizabilități severe, pentru care cheltuielile de consum sunt mai mari. Astfel, familiile care au membri cu un grad sever de dizabilitate, vor putea beneficia de compensații mai mari la energie.

Înregistrarea pe platformă, obligatorie

Familiiile cu copii mici, de asemenea, vor putea beneficia de compensații mai mari, pentru că, în cazul acestora, din venitul global al gospodăriei vor fi excluse indemnizațiile pentru copii: indemnizația unică la nașterea copilului, indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului și indemnizația lunară de suport pentru copiii gemeni, alocația socială de stat pentru copii în cazul pierderii întreținătorului.



„Doar persoanele care vor depune cerere vor beneficia de compensații. Astfel, trebuie completate 20 de câmpuri. Pentru toți membrii din gospodărie trebuie să depuneți acest venit în cazul în care acele persoane au realizat venit pe perioada ultimelor șase luni. Dacă în cadrul gospodăriei există persoane care sunt studenți, trebuie să fie bifat acest lucru, fie că vorbim de solicitantul care completează în sistem sau de un alt membru al familiei”, a declarat Alexei Buzu.

Înregistrarea de anul trecut nu este valabilă și pentru acest an, a precizat ministrul Buzu. „Procesul este foarte simplu și durează în jur de 15 minute. Cei care nu dispun de tehnică sau internet, se pot adresa

pentru ajutor la bibliotecari sau la asistenții sociali pentru a depune cererea online”, a adăugat Alexei Buzu.

Compensațiile sunt acordate din Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, finanțat din bugetul de stat și cu contribuția Uniunii Europene, a Statelor Unite ale Americii și a altor parteneri de dezvoltare. În anul trecut, peste 895 de mii de gospodării din Republica Moldova au beneficiat de compensații la energia electrică, termică și la gaze naturale. Pentru acordarea acestora au fost utilizate 3,4 miliarde de lei. Cea mai mare parte din consumatori - 80 la sută - au primit cel mai înalt grad de vulnerabilitate energetică.

Galina MUNTEANU

Avertizare

Amendă pentru coruperea alegătorilor

Coruperea în alegeri este o infracțiune, atenționează Inspectoratul General al Poliției în contextul alegerilor generale locale care urmează să aibă loc duminică, 5 noiembrie. „Vi s-au oferit bani sau produse în schimbul voturilor? Vi s-au făcut favoruri sau promisiuni? Acestea sunt fapte infracționale care se pedepesc penal”, se menționează într-un spot video informativ.

Conform prevederilor din Codul penal, coruperea alegătorilor se pedepsește cu amendă în mărime de la 37500 de lei până la 57500 de lei sau cu închisoare de la unul la cinci ani - în cazul persoanelor fizice. Persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 300 de mii de lei până la 400 de mii de lei, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Inspectoratul General al Poliției îndeamnă toți cetățenii să își exprime propria voință prin vot liber și să respecte toate măsurile și restricțiile stabilite de actele normative în timpul alegerilor locale.

Pe 5 noiembrie, în Republica Moldova vor avea loc alegeri generale locale. Urmează să fie aleși 898 de primari și 11058 de consilieri locali.



Suținere

Patru platforme noi pentru SMURD

În Republica Moldova au fost inaugurate patru platforme de aterizare-decolare pentru elicoptere în municipiile Chișinău, Bălți și Cahul. Platformele au fost construite în cadrul Proiectului transfrontalier România - Republica Moldova „Îmbunătățirea infrastructurii de operare a Serviciului Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD)”.

Acestea sunt amplasate în municipiul Chișinău, str. Nicolae Testemitanu nr.29, lângă Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, pe str. Poamei nr. 21, lângă Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Mamei și Copilului”, în Bălți, lângă Spitalul municipal Bălți, și în Cahul, lângă Spitalul municipal Cahul.

Toate cele patru platforme de aterizare-decolare sunt proiectate pentru elicopterele EC 135, fiecare cu o suprafață de 15m x 15m. Platformele sunt dotate cu bandă de vânt, iar suplimentar, platforma din municipiul Cahul este dotată și cu echipament de iluminat și marcaje speciale pentru funcționarea de zi și de noapte.

Regulament

Procedura de restituire a primei de asigurare medicală

Pensionarii și persoanele cu dizabilități care dețin patentă de întreprinzător vor putea solicita restituirea primei de asigurare medicală în sumă fixă achitată pentru anul 2023. Procedura de returnare a banilor este prevăzută într-un regulament aprobat de Guvern.

Astfel, pentru a primi înapoi banii achitați în acest an pentru prima de asigurare, solicitantul sau reprezentantul acestuia urmează să depună o cerere către agenția teritorială a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (CNAM) în a cărei rază teritorială se află domiciliul solicitantului.

Restituirea primei de asigurare va fi efectuată dacă solicitantul nu are restante la plata primei în sumă fixă și/sau a penalităților, sancțiunilor convenționale corespunzătoare. Totodată, el va beneficia de restituirea primei dacă nu desfășoară activitate independentă în domeniul comerțului cu amănuntul (cu excepția mărfurilor supuse accizelor) și nu este înregistrat în calitate de întreprinzător individual.

Cererea va putea fi expediată cu anexarea datelor bancare ale solicitantului. Dacă cererea este depusă prin intermediul unui reprezentant, acesta trebuie să anexeze documentul care confirmă împuternicirea sa.

Regulamentul privind procedura de restituire a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate în sumă fixă pentru anul 2023 va intra în vigoare odată cu publicarea în Monitorul Oficial.

»CONSULTAȚII

6



Economistul

Pensia unor categorii de angajați din domeniul culturii

Cum se calculează pensia unor angajați din cultură, precum ar fi artiștii, dansatorii?

V. Lăpușneanu, Chișinău



Ana MOLDOVANU, consilier superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM

artiști de circ: acrobat, acrobat-echilibrist, dresor, clown de categorie superioară, de categoria I, de categoria II, asistent;

instrumentiști suflători (instrumente aerofone): artist orchestră, solist orchestră, artist instrumentist (flaut, oboi, clarinet, fagot, saxofon, corn, trompetă, trombon, tubă, nai, fluiet, caval).

Pentru asigurații care a activat în funcțiile menționate, pensia se calculează conform următoarelor formule:

Pentru asigurații care au realizat un stagiu de cotizare de cel puțin cinci ani după 1 ianuarie 1999, cuantumului pensiei se determină aplicându-se formula:

$$P = 1,35\% \times T_1 \times V_{av}$$

unde:

P este cuantumul pensiei calculate;

1,35% - rata de acumulare pentru anii de cotizare realizați după 1 ianuarie 1999, calculată în procente;

V_{av} - venitul mediu lunar asigurat valorizat, determinat conform anexei nr. 1 la Legea privind sistemul public de pensii, în modul prevăzut în capitolul V din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor;

T₁ - stagiul total de cotizare, determinat în ani, cu o precizie de până la o unitate după virgulă.

Pensia pentru limita de vârstă pentru asigurații care, începând cu 1 ianuarie 1999, nu au realizat stagiul de cotizare sau al căror stagiul de cotizare realizat după această dată este mai mic de cinci ani, se calculează cu aplicarea formulei:

$$P = P_{\min} \times \frac{T_1}{2T_{\min}} \times K_{np}$$

unde:

P este cuantumul pensiei calculate;

P_{min} - pensia minimă pentru limita de vârstă la data adresării pentru stabilirea pensiei;

T₁ - stagiul total de cotizare, determinat în ani, cu o precizie de până la o unitate după virgulă;

T_{min} - stagiul minim care acordă dreptul la pensie (15 ani);

K_{np} - coeficientul nivelului profesional care este egal cu:

1,0 - pentru agricultori, muncitori necalificați (categoria 1-2 de calificare) și personalul auxiliar necalificat;

1,2 - pentru muncitori cu calificare medie (categoria 3-4 de calificare);

1,5 - pentru muncitori cu calificare înaltă (categoria 5-8 de calificare) și specialiști cu studii medii de specialitate;

1,8 - pentru specialiști cu studii superioare;

2,0 - pentru personalul de conducere la nivel de subdiviziune structurală;

3,0 - pentru conducătorii de unități și loctiitorii lor.

Raportarea ocupațiilor la coeficientii nivelului profesional se efectuează potrivit Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14).

În cazul în care persoana a prestat activități în funcții cu nivel profesional diferit, coeficientul nivelului profesional se stabilește corespunzător ocupației raportate la nivelul profesional cel mai înalt dintre ocupațiile prestate în ultimii 15 ani de activitate, dacă activitatea în funcția indicată a durat mai mult de un an.

Pensia se stabilește de către organele de asigurări sociale. Cheltuielile pentru achitarea pensiilor sunt suportate după cum urmează: 50% din mărimea stabilită a pensiei - din bugetul asigurărilor sociale de stat și 50% - din bugetul de stat.

La calcularea stagiului de cotizare se acordă dreptul la pensie unor categorii de angajați din domeniul culturii se iau în considerare numai perioadele de activitate efectivă în funcțiile din cadrul instituțiilor de cultură și artă naționale de stat și municipale.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.



Munca prin cumul: aspecte juridice și restricții

Sunt unicul întreținător în familie, activez în calitate de muncitor la o firmă agricolă cu un salariu foarte modest. Din acest motiv, mai lucrez și prin cumul la o altă unitate. Însă, angajatorul de la locul de muncă de bază, nu acceptă să prestez o astfel de muncă la o altă unitate. Mai mult, am fost intimidat că, dacă nu încetez munca prin cumul la unitatea respectivă, aș putea fi concediat de la locul de muncă de bază. Vă rog să-mi spuneți care sunt aspectele juridice principale ale muncii prin cumul, în ce cazuri legea limitează o asemenea activitate și dacă angajatorul poate să interzică prestarea muncii prin cumul la o altă unitate?

Vasile Puu, Strășeni

Dreptul la muncă, inclusiv dreptul de a presta muncă prin cumul, constituie un drept al oricărei persoane. Mai mult, dreptul la muncă constituie o garanție constituțională care trebuie respectată în cadrul raporturilor de muncă, atât în relațiile cu titularii funcțiilor, cât și atunci când sunt prezente raporturi de prestare a muncii prin cumul.

Munca prin cumul, potrivit art. 267 alin. (1) din Codul muncii, reprezintă îndeplinirea de către salariat, pe lângă munca de bază, a unei alte munci, permanente sau temporare, în afara orelor de program, în temeiul unui contract individual de muncă distinct.

”Munca prin cumul poate fi prestată atât în cadrul aceleiași unități, cât și în alte unități

Același articol din Codul muncii dispune că contractele individuale de muncă prin cumul pot fi încheiate cu unul sau cu mai mulți angajatori, dacă aceasta nu contravine legislației în vigoare. Astfel, munca prin cumul poate fi prestată atât în cadrul aceleiași unități, cât și în alte unități.

Pentru încheierea contractului individual de muncă prin cumul nu se cere consimțământul angajatorului de la locul de muncă de bază. Or, acesta nu poate să interzică salariaților săi prestarea muncii prin cumul la o altă unitate.

Unele prevederi ale legislației sau, mai bine spus, unele limitări ale muncii prin cumul vizează activitatea prin cumul a conducătorului unității de stat, inclusiv municipale, sau al unității cu capital majoritar de stat. Și anume. Conducătorul unității de stat, inclusiv municipale, sau al unității cu capital majoritar de stat, nu poate să presteze muncă prin cumul la o altă unitate sau să cumuleze funcții la unitatea pe care o conduce, cu excepțiile prevăzute de legislația în vigoare. Mai mult, conducătorul unității de stat, inclusiv municipale, sau al unității cu capital majoritar de stat, nu poate să facă parte din organele care exercită supravegherea și controlul în unitatea pe care o conduce (art. 261 din Codul muncii).

Alte cazuri în care munca prin cumul poate fi limitată sunt prevăzute de art. 269 din Codul muncii. Potrivit acestei norme legale, angajatorii, de comun acord cu reprezentanții salariaților (organul sindical al unității), pot stabili anumite restricții la prestarea muncii prin cumul numai pentru salariații cu anumite profesii, specialități și funcții, cu condiții și regim de muncă deosebite, a căror muncă prin cumul ar putea pune în pericol sănătatea sau securitatea procesului de producție.

În această ordine de idei, este de menționat dispoziția art. 42 alin. (2) lit. a prim) din Codul muncii, care stabilește că participarea salariaților la administrarea unității poate fi realizată, inclusiv prin participarea la aprobarea actelor normative la nivel de unitate, în cazurile prevăzute de Codul muncii și de alte acte legislative sau normative.

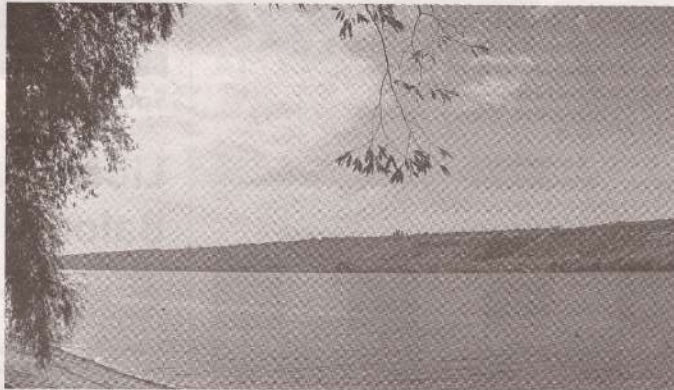
Particularitățile muncii prin cumul pentru unele categorii de salariați (cadre didactice, personal medico-sanitar și farmaceutic, personal din sfera cercetare-dezvoltare, salariați din cultură, artă, sport etc.), potrivit art. 268 din CM, se stabilesc de Guvern, după consultarea patronatelor și a sindicatelor.

Legislația prevede anumite restricții, în acest sens, și în privința funcționarilor publici a căror calitate este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care au fost numiți.

Cooperare

UE sprijină consolidarea încrederii dintre cele două maluri ale Nistrului

Uniunea Europeană își continuă sprijinul pentru îmbunătățirea cooperării între comunitățile de pe ambele maluri ale râului Nistru prin inițiative comune care implică partenerii locali, organizații ale societății civile și alte părți interesate. Drept confirmare, în anul 2023, Uniunea Europeană oferă patru milioane de euro pentru consolidarea încrederii dintre cele două maluri ale Nistrului.



În concordanță cu fazele anterioare, actuala etapă (a șasea) a programului Uniunii Europene „Măsuri de Promovare a Încrederii”, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), va contribui la apropierea localităților de pe cele două maluri. Proiectul are un buget de patru milioane de euro și se va desfășura până la sfârșitul anului 2025, axându-se pe următoarele componente principale: dezvoltarea economică și crearea de noi locuri de muncă; cooperarea tematică trans-riverană între organizațiile societății civile de pe ambele maluri ale râului; dezvoltarea comunității și sprijinul pentru infrastructura socială la scară mică; promovarea patrimoniului cultural. Cu susținerea programului, vor fi create cel puțin 50 de locuri de muncă în 20 de IMM-uri (10 de pe fiecare mal), care vor primi sprijin în dezvoltarea capacităților și vor beneficia de oportunități de susținere personalizate pentru afacerile lor.

„Sprijinirea coeziunii sociale și a cooperării dintre comunitățile de pe ambele maluri ale râului Nistru este mai importantă ca niciodată. Prin această a șasea fază a programului „Măsuri de Promovare a Încrederii”, Uniunea Europeană și partenerii săi de implementare contribuie la promovarea inițiativelor comune pentru dezvoltarea economică și crearea de locuri de

muncă decente pentru femei și bărbați, precum și la dezvoltarea comunității și la promovarea continuă a culturii ca un factor-cheie pentru societăți reziliente, echitabile și incluzive”, a declarat Janis Mažeiks, ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova.

„Începând cu anul 2009, programul „Măsuri de Promovare a Încrederii” a sprijinit 720 de companii

Începând cu anul 2009, programul „Măsuri de Promovare a Încrederii” a sprijinit 720 de companii de pe ambele maluri ale râului Nistru, creând peste 1.900 de locuri de muncă. În același timp, au fost realizate peste 125 de proiecte de infrastructură socială, cum ar fi reparații ale școlilor, grădinițelor sau ale caselor de cultură situate pe cele două maluri ale râului Nistru, inclusiv 12 proiecte dedicate protejării patrimoniului cultural, prin conservarea sau restaurarea monumentelor istorice.

Cor. VP

Eveniment cinematografic

Luna Filmului European 2023 ajunge în premieră la Chișinău

Unul dintre cele mai importante evenimente cinematografice din Europa ajunge și în Republica Moldova, unde se va desfășura în perioada 1 noiembrie - 9 decembrie. Astfel, începând cu acest an, în luna noiembrie, țara noastră se alătură proiectului „Luna Filmului European”.



Orașul Chișinău va deveni unul dintre cele peste 45 de orașe europene în care publicul va avea posibilitatea să privească, pe marile ecrane, pelicule care au câștigat sau au participat la festivaluri internaționale de film, precum Cannes, Berlin sau Locarno.

Potrivit Centrului de Informare Europeană în Republica Moldova, printre peliculele care vor fi prezentate publicului din Moldova se va număra și câștigătorul din acest an al premiului Palme d'Or la Festivalul de Film de la Cannes, „Anatomy of a Fall” (Franța), dar și filme premiate la festivalurile internaționale de film din Berlin, Locarno, Sarajevo și Sundance. Toate proiecțiile vor avea loc în cadrul „Lunii Filmului European 2023”.

Proiecțiile de film vor avea loc în fiecare săptămână, în zilele

de vineri și duminică, începând cu ziua de 3 noiembrie 2023, la cinematograful „Cineplex Loteanu” din Chișinău, iar celelalte evenimente sunt programate în incinta celui mai important centru de informare al Uniunii Europene, Europe Café. Intrarea la toate proiecțiile de film va fi liberă.

„Publicul va avea posibilitatea să vizioneze cele mai importante filme ale anului

„Luna Filmului European” este o inițiativă a Academiei Europene de Film (EFA), organizată simultan, în fiecare an, în peste 45 de orașe din toată Europa.

În cadrul acestor evenimente, publicul va avea posibilitatea să vizioneze, pe marele ecran, cele mai importante filme ale anului, toate fiind nominalizate la premiul pentru „Cel mai bun film european” de către EFA. Anual, după maratonul de proiecții din toată Europa, EFA anunță filmul câștigător într-o gală specială. În acest an, cel mai bun film din Europa va fi anunțat pe 9 decembrie, la Berlin.

Proiectul „Luna Filmului European 2023 la Chișinău” este realizat la inițiativa Centrului Național al Cinematografiei din Republica Moldova în parteneriat cu proiectul „Comunicare strategică și suport pentru mass-media în Republica Moldova” și Europe Café, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene.

Cor. VP



Șanse de angajare

Formare profesională prin instruire pe bază de voucher

Începând cu data de 26 octombrie anul curent, a fost reluat procesul de selectare a doritorilor de a realiza un curs de formare profesională prin instruire pe bază de voucher, transmite Moldpres.

Potrivit Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), acțiunea de formare profesională prin instruire pe bază de voucher se organizează pentru persoanele înregistrate la subdiviziunile teritoriale cu statut de șomer, care nu au o profesie, ori au o meserie ce nu este solicitată pe piața muncii locale. Astfel, acțiunea este realizată în scopul creșterii șanselor de angajare în câmpul muncii.

ANOFM va acoperi cheltuielile legate de formarea profesională. Totodată, șomerii pot beneficia de o bursă lunară neimpozabilă, în cuantum de 35% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, care se acordă proporțional cu frecvența la cursurile de formare profesională.

De asemenea, șomerul poate opta pentru cursuri de formare profesională al căror preț depășește valoarea nominală a voucherului, cu achitarea diferenței pe cont propriu. Totodată, pe perioada antrenării la cursuri de formare profesională pe bază de voucher, persoanele rămân în evidență cu statut de șomer. Solicitanții pot beneficia gratuit de un singur curs de formare profesională într-un interval de 24 de luni consecutive.

Pentru informații suplimentare, persoanele pot contacta Centrul de Apel al ANOFM la numărul de telefon 0 8000 1000 (apel gratuit din Republica Moldova) sau se pot adresa la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă la adresele indicate în link-ul de mai jos: <https://anofm.md/ro/subdiviziuni>.



Afiș cultural

CONCERTE

7 noiembrie
Palatul Național „Nicolae Sulac” - Clipa Dragostei - 18.00
9 noiembrie
Sala cu Orgă - Deschiderea festivalului „Johann Sebastian Bach”, ediția XII - 18.30

TEATRU

3 noiembrie
Satiricus „I.L. Caragiale” - „Hamlet” de William Shakespeare - 18.30
„Eugene Ionesco” - „O zi din viața lui Helen” - 18.30
Teatrul Fără Nume - „Cei doi” de Ianoș Petrașcu - 18.30
Teatrul „A. P. Cehov” - „Sărbătoare în vremea ciumei” - 19.00

4 noiembrie
„Lucefărul” - „Colivia cu nebune” de Jean Poirot - 18.30
Satiricus „I. L. Caragiale” - „Nunta” de Anton P. Cehov - 18.30
„Eugene Ionesco” - „O istorie foarte simplă” - 18.30
Teatrul „A. P. Cehov” - „Conacul misterios” - 18.00

5 noiembrie
Teatrul Național de Operă și Balet - „La Boheme” - 17.00
„Eugene Ionesco” - „Revizorul” - 17.30
Satiricus „I. L. Caragiale” - „Titanic vals” - 18.30
Teatrul „A. P. Cehov” - „Iepurele alb sau ...” - 18.00

7 noiembrie
Teatrul Fără Nume - „HYDRĂOS” de Editta Braun - 18.30

9 noiembrie
„Mihai Eminescu” - „Capcana”, după „Fuga” de Mihail Bulgakov - 18.30

| | | | | |
|---------------------|------------------|-------------------|---------------------|---------------------------|
| | CONDOC FLOTA | PREȚII MUSUL-MANI | SE ÎMBRĂCA ÎN ALB | EXPLOZII GENE RALE DE RĂS |
| LIPSIT DE ETICA | | | | |
| NETEDĂ | | | | CÂNTEC DE SLĂVĂ |
| CULME! | | MARGINEA PALĂRIEI | | |
| STAR | A GESTICULA | PĂSĂRE RAPITOARE | OPACA | DANA IOVAN |
| INVECHIT | CRĂIUL CU DANELE | OSTAȘI | | PEȘTI DE BĂLTĂ |
| | | | SALCĂM (REG.) | |
| PRIMA PARTE A ZILEI | | | PRIETE-NESC | BĂTE ÎN DEPLĂSARE |
| MONARHIC | | | | |
| | | NEGĂJIT | | |
| CUTAI | | A GEME | 100 M.P. (P.L.) | |
| SIMBOL FEMININ | | ÎN GURĂ! | ILEGAL | |
| | VECHIUL DO | OMORĂȚI | | PURTATE PE DEGET |
| | ABASIN PLĂTIT | CUTIE CU CREIOANE | A SUDA | |
| PEȘTE DE BĂLTĂ | | | INSPIRAT DIN NATURA | |
| TRĂTAT DIPLOMATIC | | | | |
| | ADEVĂRATI | | | 12 LUNI |
| | RUDĂ CU BRADUL | | | AICI (POP.) |
| SUPORT DE VASE | | | LA FEL | VAS DE PĂMÂNT |
| MONTANE | | | DUMNEAȚĂ | |
| CIULIR | | | | |
| | | PUBLICAT ÎN ZIAR | | |
| ARTILERIST | | | FOLOSI-TOARE | |



Sport

Lionel Messi a câștigat Balonul de Aur 2023

Lionel Messi (36 de ani) este marele câștigător al „Balonului de Aur” 2023. Cea de-a 67-a gală a „Balonului de Aur” a avut loc la Teatrul Chatelet din capitala Franței.

Argentinianul legitimat la Inter Miami a cucerit pentru a opta oară trofeul acordat de publicația franceză L'Equipe. Erling Haaland a terminat pe locul 2, Kylian Mbappe pe 3, transmite protv.ro.

Trofeul „Balonul de Aur” la fotbal feminin a fost câștigat de Aitana Bonmati, de la FC Barcelona.

Clubul anului în fotbalul masculin este Manchester City. „Cetățenii” au câștigat în acest an Champions League, Premier League și Cupa Angliei.

Norvegianul Erlin Halaand, starul lui Manchester City, a câștigat trofeul Gerd Muller, acordat celui mai bun atacant al anului.

Trofeul Yashin, acordat celui mai bun portar al anului, i-a revenit argentinianului Emiliano Martinez, legitimat la Aston Villa.

Premiul pentru cel mai bun club al anului în fotbalul feminin a fost câștigat de FC Barcelona.

Vicinius Junior, jucătorul brazilian al lui Real Madrid, a primit premiul Socrates, pentru gesturi umanitare. Jucătorul din „Țara Cafelei” susține copiii brazilieni din medii defavorizate.

Trofeul Kopa, pentru cel mai bun tânăr jucător al anului, i-a revenit lui Jude Bellingham.

Luptătorul de stil greco-roman Alexandrin Guțu a devenit campion mondial

Luptătorul de stil greco-roman din Republica Moldova Alexandrin Guțu a devenit campion mondial U-23.

În finala categoriei de până la 77 de kilograme, sportivul moldovean l-a învins pe azerul Khasay Hasanli, transmite stiri.md.

Până a intra în posesia medaliei de aur, Alexandrin Guțu a mai învins reprezentanți din Serbia, Albania, Belgia și Kârgâzstan.

De asemenea, Alexandrin Guțu a devenit în 2023 și campion european la această categorie de vârstă, titlul câștigat chiar în fața aceluiași sportiv din Azerbaidjan.

Totodată, pe podium la proba greco-romane a urcat și Vitalie Eriomenco. Sportivul, care este originar din Căușeni, a cucerit medalia de bronz în categoria de greutate de până la 63 de kilogram.

Irina Rîngaci a devenit campioană mondială Under 23

La Tirana, Irina Rîngaci a obținut patru victorii în categoria de greutate 65 kg, cu indianca Monika, turcoica Busra Efe, americanca Macey Ellen Kilty și Amina Tandelova

La 53 kg, Mariana Draguțan a cucerit medalia de argint. În finală, moldoveanca a fost învinsă de japoneza Mako Oono.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 10046000498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:



Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
 info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-sef: Ilie LUPAN, tel.: 022266543

Secretar de redacție: Anatol FIȘER, tel.: 022266543

Contabil-sef: Svetlana BĂLAN

Redactori: Natalia HADĂRCĂ, Galina MUNTEANU, Redactor-stilizator: Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor: Sergiu BALTAGA, Dezvoltator web: Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional: Ilie Lupan; Sergiu Saiciuc; Elizaveta Iurcu; Margareta Strestian; Nadejda Lavric; Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: "Edit Tipar Grup" SRL, str. Fereedului 4, mun. Chișinău. Com.: 904

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.